

FrieslandCampina nir
nourishing by nature

Halfjaarbericht 2017

Koninklijke FrieslandCampina N.V.

Belangrijkste ontwikkelingen eerste halfjaar 2017

Elf procent omzetgroei

Netto-omzet neemt toe met 10,7 procent naar 6,1 miljard euro door hogere verkoopprijzen (+10,3 procent) en de acquisitie van Engro Foods (+2,4 procent). Deze stijging wordt gedrukt door ongunstige valuta-effecten (-1,0 procent) en negatieve mix-effecten (-1,0 procent)

Volume groei in Zuidoost-Azië, met foodservice-activiteiten, hogere waarde segment kaas en farmaceutische lactose; consumentenvolumes in met name Europa onder druk

Melkaanvoer leden-melkveehouders neemt af met 1 procent naar 5.435 miljoen kilo

Stabiele winst

Bedrijfsresultaat stijgt met 7,8 procent naar 275 miljoen euro met name door sterk herstel van de verkoopprijzen van kaas en boter

In het bedrijfsresultaat zijn als eenmalige posten verwerkt o.a. de boekwinst van 9 miljoen euro op de verkoop van het 8,2 procent belang in Synlait Milk Ltd. en de afwaardering van 20 miljoen euro van het 1,1 procent belang in China Huishan Dairy Holdings Company Ltd.

Winst stijgt met 1,3 procent naar 162 miljoen euro. Het hogere bedrijfsresultaat wordt gedrukt door hogere belastingen en hogere financieringslasten

Kasstroom uit operationele activiteiten neemt af naar 29 miljoen euro door hoger werkkapitaal als gevolg van hogere voorraadwaardering en hogere vorderingen door de stijgende verkoopprijzen

Melkprijs hoger

Totale vergoeding aan leden-melkveehouders met 24,1 procent toegenomen naar 2.109 miljoen euro

Garantieprijs voor leden-melkveehouders stijgt met 30,4 procent naar 35,65 euro

Waardecreatie (pro forma prestatietoelage 1,56 euro en pro forma reservering ledenobligaties 0,44 euro) neemt af met 18,4 procent naar 2,00 euro door lagere reservering in ledenobligaties als gevolg van de wijziging in de winstverdeling in 2017-2019

Pro forma melkprijs stijgt met 26,9 procent naar 38,37 euro

Pro forma prestatieprijs stijgt met 25,1 procent naar 40,74 euro

Interimuitkering (75 procent van de pro forma prestatietoelage) aan leden-melkveehouders in september 2017 is 1,17 euro en blijft gelijk aan eerste halfjaar 2016

Per 100 kilo melk exclusief btw bij 3,47% eiwit, 4,41% vet en 4,51% lactose.

Strategie route2020

Verdere groei in Zuidoost-Azië, vooral met Frisian Flag gecondenseerde melk in Indonesië en Friso-kindervoeding en Dutch Lady-zuivelproducten in Vietnam

Afnemende vraag naar kindervoeding in China, Friso Prestige realiseert wel groei waardoor marge op niveau blijft

Sterk herstel omzet en resultaat kaas en boter, verdere volume groei Debic (zuivelproducten voor de foodservice) en Campina-kwark en -yoghurt; volumeontwikkeling dagverse en langhoudbare zuivel in West-Europa onder druk, resultaat in Duitsland blijft negatief

Deelneming van 51 procent in Engro Foods in Pakistan volledig geconsolideerd, integratie op schema

Investerings: 226 miljoen euro in met name vervanging, kwaliteit en efficiëntie

Summit-programma (uniformeren van plannings- en informatiesystemen en -processen) succesvol geïmplementeerd in een aantal locaties in Nederland, in Thailand, België en het Verenigd Koninkrijk

Start Fast Forward-programma (vereenvoudiging van de organisatie-structuur om slagvaardiger in te spelen op marktontwikkelingen)

Kerncijfers

in miljoenen euro's, tenzij anders aangegeven

	2017 eerste halfjaar	2016 eerste halfjaar	Δ%	2016 jaar
Resultaten				
Netto-omzet	6.072	5.486 ¹	10,7	11.001
Netto-omzet voor valuta-effecten	6.125	5.486	11,6	
Bedrijfsresultaat	275	255	7,8	563
Bedrijfsresultaat voor valuta-effecten	288	255	12,9	
Winst	162	160	1,3	362
Winst voor valuta-effecten	166	160	3,8	
Bedrijfsresultaat in % van de netto-omzet	4,5	4,6		5,1
Balans				
Balanstotaal	9.363	8.253		9.318 ¹
Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouder en overige vermogensverschaffers	3.170	2.878		3.169
Eigen vermogen in % van het balanstotaal	33,9%	34,9%		34,0%
Weerstandsvermogen in % van het balanstotaal ²	14,0%	13,7%		14,0%
Nettoschuld ³	1.612	1.322		1.225
Kasstroom				
Nettokasstroom uit operationele activiteiten	29	165		850
Nettokasstroom uit investeringsactiviteiten	-242	-262		-955
Investeringen				
	226	215	5,1	518
Waardecreatie voor leden-melkveehouders				
in euro's per 100 kg melk (exclusief btw, bij 3,47% eiwit, 4,41% vet en 4,51% lactose)				
Totale vergoeding aan leden in miljoenen euro's	2.109	1.699	24,1	3.544
Garantieprijs	35,65 ⁴	27,34	30,4	28,38
Pro forma prestatietoeslag ⁵	1,56	1,56		2,19
Weidegangtoeslag ⁶	0,60	0,29		0,29
Bijzondere melkstromen ⁷	0,12	0,16		0,15
Pro forma contante prijs ⁵	37,93	29,35	29,2	31,01
Pro forma reservering ledenobligaties ⁵	0,44	0,89		1,25
Pro forma melkprijs ⁵	38,37	30,24	26,9	32,26
Additionele uitkeringen	0,09 ⁸	0,29		0,22
Rente op ledenobligaties	0,39	0,39		0,41
Pro forma algemene reservering ⁵	1,89	1,65	14,5	2,12
Pro forma prestatieprijs ⁵	40,74	32,57	25,1	35,01
Interimuitkering ⁹				
75% van de pro forma prestatietoeslag	1,17	1,17		
Melkaanvoer van leden in miljoenen kg				
	5.435	5.488	-1,0	10.774

¹ De presentatie van de vergelijkende cijfers van 2016 is aangepast. Zie pagina 24 van de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van het geconsolideerde halfjaarbericht voor een toelichting op de aanpassing van de vergelijkende cijfers.

² Weerstandsvermogen is het eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouder.

³ De nettoschuld betreft kortlopende en langlopende rentedragende verplichtingen, verplichtingen aan Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A. minus ter vrije beschikking staande liquide middelen.

⁴ Betreft saldo garantieprijs van 35,71 euro en een verrekening van 0,06 euro per 100 kilo melk voor een te hoge inschatting over het eerste halfjaar 2017.

⁵ De prestatietoeslag, de reservering ledenobligaties en de algemene reservering worden bepaald op basis van de winstcijfers over het gehele jaar.

⁶ Met ingang van 2017 is de weidegangtoeslag verhoogd van 1,00 euro naar 1,50 euro per 100 kilo melk. Hiervan wordt uit het resultaat van de onderneming 1,00 euro per 100 kilo weidemelk betaald. Gemiddeld over alle FrieslandCampina-ledenmelk is dit 0,60 euro per 100 kilo melk. Daarnaast wordt op basis van coöperatieve regelingen ook 0,50 euro per 100 kilo weidemelk uitgekeerd. Om dit te financieren wordt 0,35 euro per 100 kilo melk ingehouden op alle melk. Hiervan wordt ook de deelweidegangtoeslag betaald.

⁷ Bijzondere melkstromen betreffen het totaalbedrag van uitkeringen per 100 kilo melk van Landliebe-melk van 1,00 euro per 100 kilo melk, en het verschil tussen de garantieprijs voor biologische melk (48,44 euro per 100 kilo melk) en de garantieprijs (35,65 euro per 100 kilo melk). Gemiddeld over alle FrieslandCampina-ledenmelk is dit 0,12 euro per 100 kilo melk.

⁸ In 2017 is 4,8 miljoen euro uitgekeerd (0,09 euro per 100 kilo melk) in het kader van de 10 centmaatregel.

⁹ De interimuitkering 2017 per 100 kilo melk wordt op 1 september 2017 aan leden-melkveehouders uitgekeerd.

Eerste halfjaar 2017: melkprijs voor leden-melkveehouders stijgt met 27 procent

Stabiele winst bij elf procent omzetgroei

De netto-omzet van Koninklijke FrieslandCampina N.V. is in het eerste halfjaar 2017 gestegen met 11 procent naar 6.072 miljoen euro. De winst nam toe met 1 procent naar 162 miljoen euro. De netto-omzet is gegroeid door de stijging van de verkoopprijzen en de acquisitie van Engro Foods in Pakistan. De pro forma melkprijs voor de leden-melkveehouders is toegenomen met 27 procent naar 38,37 euro per 100 kilo melk. De interimuitkering voor de leden-melkveehouders bedraagt 1,17 euro per 100 kilo melk.

Roelof Joosten, CEO van Koninklijke FrieslandCampina N.V.: “De melkprijs voor de leden-melkveehouders heeft zich dit jaar hersteld na een aantal tegenvallende jaren. De hogere verkoopprijzen van vooral boter en kaas liggen hieraan ten grondslag. We zijn er in West-Europa goed in geslaagd de hogere garantieprijs door te berekenen in de verkoopprijzen. Dat zie je terug in de stijging van de omzet. De totale vergoeding aan de leden-melkveehouders is met 24 procent toegenomen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2016. In Indonesië en Vietnam en met kaas en boter is goede groei gerealiseerd. In Duitsland, de Filippijnen en Nigeria zijn de resultaatsontwikkelingen minder positief als gevolg van lokale marktomstandigheden en negatieve valuta-effecten, dit laatste vooral in Nigeria.”

Stijging netto-omzet

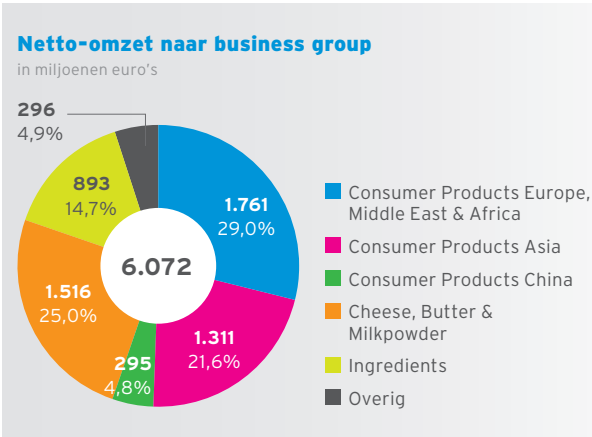
De stijging van de netto-omzet naar 6.072 miljoen euro is gerealiseerd door toename van de verkoopprijzen met 10,3 procent en de acquisitie van Engro Foods in Pakistan eind 2016 met 2,4 procent. Valuta-effecten hadden per saldo een negatief effect van 53 miljoen euro (-1,0 procent) op de netto-omzet. Het volume van producten met hogere toegevoegde waarde is gedaald met 1,6 procent (exclusief de acquisitie van Engro Foods) en het volume van basisproducten is gestegen met 1,2 procent. Op de netto-omzet gaf dit per saldo een negatief mix-effect van -1,0 procent. Boterproducten realiseerden de sterkste prijsstijgingen door de wereldwijd toenemende vraag naar boter- en roomproducten bij een afnemend aanbod.

Bedrijfsresultaat hoger

Het bedrijfsresultaat nam in de eerste helft van 2017 toe met 7,8 procent tot 275 miljoen euro. Valuta-effecten hadden een negatief effect van 13 miljoen euro op het bedrijfsresultaat.

De brutomarge nam toe met 8,2 procent naar 1.015 miljoen euro doordat de hogere verkoopprijzen de toename van de kostprijzen hebben gecompenseerd. De kostprijs van de omzet nam toe met 11,2 procent naar 5.057 miljoen euro. Dit is vooral het gevolg van de hogere garantieprijs voor boerderijmelk en de stijging van de prijzen van overige grondstoffen.

De totale vergoeding aan de leden-melkveehouders voor de melk is met 24,1 procent toegenomen naar 2.109 miljoen euro (2016: 1.699 miljoen euro), bij een 1-procent lagere melkproductie (5.435 miljoen kilo).

FrieslandCampina investeerde 272 miljoen euro in reclame en promoties. De toename met 2,3 procent is het gevolg van de acquisitie van Engro Foods. De verkoop- en algemene beheerskosten stegen met 10,2 procent naar 444 miljoen euro. De toename is het gevolg van de acquisitie van Engro Foods en de toename van de verkoopkosten in Europa, Afrika en China. In het bedrijfsresultaat zijn als eenmalige posten verwerkt onder andere de boekwinst van 9 miljoen euro op de verkoop van het 8,2 procent belang in Synlait Milk Ltd. en de afwaardering van 20 miljoen euro van het 1,1 procent belang in China Huishan Dairy Holdings Company Ltd.

FrieslandCampina houdt een belang van 1,1 procent in China Huishan Dairy Holdings Company Ltd. Op 24 maart 2017 heeft de Hong Kong Stock Exchange de handel in de aandelen opgeschort na een daling van 85 procent van de aandelenkoers. Het belang van FrieslandCampina was op 31 december 2016 gewaardeerd op 53 miljoen euro. Op basis van de laatst bekende beurskoers van 24 maart 2017 is de waarde van dit belang afgenomen tot 7 miljoen euro. De oorspronkelijke investering in aandelen van China Huishan Dairy Holdings Company Ltd. bedroeg in 2015 27 miljoen euro.

Engro Foods in Pakistan, waarvan in december 2016 een meerderheidsbelang is verworven, heeft een uitdagend halfjaar achter de rug. De afzet nam af als gevolg van lokale lobby tegen voorverpakte melk en de marge stond onder druk door belastingmaatregelen.

Stabiele winst

De winst over het eerste halfjaar 2017 is gestegen met 1,3 procent tot 162 miljoen euro. De stijging van de winst is het gevolg van het sterke herstel van de verkoopprijzen van boter en kaas. Van de winst is 128 miljoen euro beschikbaar voor de aandeelhouder en verstrekker van de coöperatieve lening (Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A.) en houders van ledenobligaties (eerste halfjaar 2016: 117 miljoen euro).

Het resultaat uit joint ventures en geassocieerde deelnemingen bedraagt 8 miljoen euro.

De belastinglast bedroeg 91 miljoen euro (eerste halfjaar 2016: 79 miljoen euro). De hogere belastingdruk in het eerste halfjaar van 2017 van 35,8 procent ten opzichte van 33,0 procent in 2016 is onder meer het gevolg van aanpassing op inschattingen van voorgaande jaren.

Vifit Sport: sportvoeding voor sportend Nederland

In mei is onder het merk Vifit Sport een proteïnerijke sportvoedingslijn geïntroduceerd op de Nederlandse markt. Met een assortiment van dranken, shakes en repen, speelt Vifit Sport in op de behoefte van sporters aan proteïnerijke sportvoeding die bijdraagt aan herstel en opbouw van spieren. Na de introductie in Nederland volgen andere Europese landen. Op 17 juli 2017 kondigden Vifit Sport en wielersformatie Team LottoNL-Jumbo een samenwerkingsovereenkomst voor de komende drie jaar aan. De naam van de proteïnerijke sportvoedingslijn Vifit Sport zal op de tenues te zien zijn.

Waardecreatie voor leden

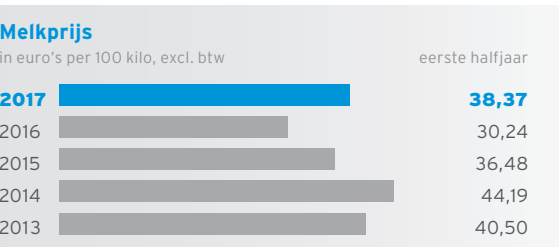
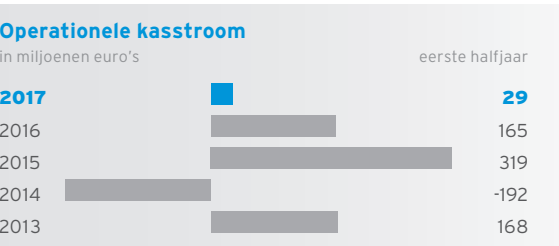
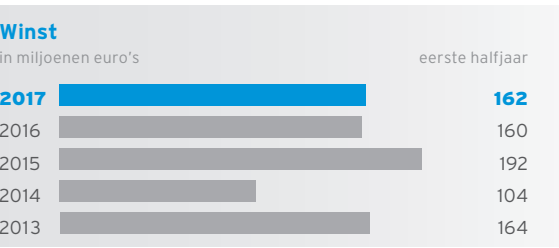
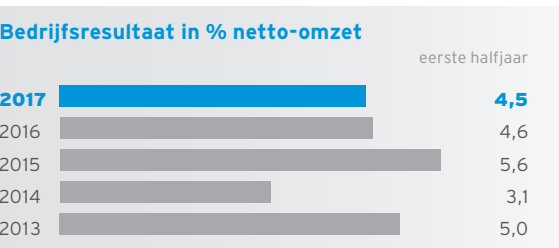
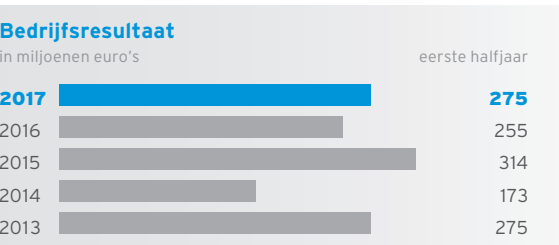
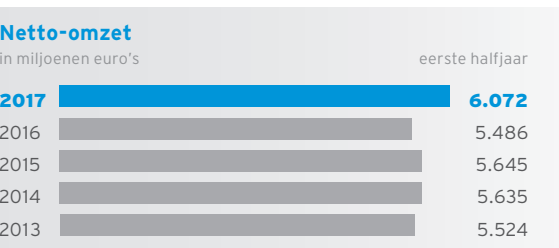
De pro forma melkprijs voor de leden-melkveehouders over het eerste halfjaar 2017 is met 26,9 procent gestegen naar 38,37 euro exclusief btw per 100 kilo melk (eerste halfjaar 2016: 30,24 euro).

De garantieprijs over het eerste halfjaar 2017 is toegenomen met 30,4 procent naar 35,65 euro per 100 kilo melk (eerste halfjaar 2016: 27,34 euro). De toename van de garantieprijs is het gevolg van hogere melkprijzen van de referentiebedrijven.

De pro forma waardecreatie (prestatietoeslag en reservering in ledenobligaties-vast) bedraagt 2,00 euro per 100 kilo melk (eerste halfjaar 2016: 2,45 euro). De pro forma prestatietoeslag bedraagt 1,56 euro per 100 kilo melk (eerste halfjaar 2016: 1,56 euro). De pro forma reservering in ledenobligaties-vast is 0,44 euro per 100 kilo melk (eerste halfjaar 2016: 0,89 euro).

De afname van de waardecreatie is het gevolg van aanpassingen in de winstverdeling. Van de winst in de jaren 2017-2019 (op basis van de garantieprijs en na aftrek van de rentevergoeding op ledenobligaties en de winst toe te rekenen aan minderheidsbelangen) wordt 55 procent toegevoegd aan het eigen vermogen van FrieslandCampina. Van de winst kan 35 procent aan de leden-melkveehouders worden uitbetaald als prestatietoeslag en wordt 10 procent aan de leden-melkveehouders uitgekeerd in de vorm van ledenobligaties. In de jaren 2014-2016 was dit respectievelijk 45, 35 en 20 procent.

De weidegangtoeslag is met ingang van 1 januari 2017 met 0,50 euro verhoogd naar bruto 1,50 euro per 100 kilo melk. Daarnaast belooft FrieslandCampina deelweidegang met 0,46 euro per 100 kilo melk. De weidegangtoeslag wordt voor 1,00 euro per 100 kilo melk gefinancierd uit de onderneming. De resterende 0,50 euro per 100 kilo melk wordt uitgekeerd op basis van de herverdeling van melkgeld onder de leden-melkveehouders door een inhouding van 0,35 euro per 100 kilo melk via een coöperatieve regeling. Verdeeld over alle melk bedraagt de weidegangtoeslag 0,60 euro per 100 kilo melk (eerste halfjaar 2016: 0,29 euro).

De rente op ledenobligaties is 0,39 euro per 100 kilo melk (gelijk aan het eerste halfjaar 2016). De toegekende rente op ledenobligaties is afgenomen van 21,3 miljoen euro naar 21,1 miljoen euro door de afname van het rentepercentage. De rente over de periode 1 januari-31 mei 2017 bedroeg 3,031 procent, de rente over de periode 1 juni-30 november 2017 bedraagt 2,996 procent (de rente op de 6-maands Euribor van begin juni 2017 van -0,254 procent plus de opslag van 3,25 procent).

De pro forma algemene reservering bedraagt 1,89 euro per 100 kilo melk (eerste halfjaar 2016: 1,65 euro).

De FrieslandCampina-pro forma prestatieprijs over het eerste halfjaar 2017 bedraagt 40,74 euro per 100 kilo melk, exclusief btw (eerste halfjaar 2016: 32,28 euro), een toename met 25,1 procent ten opzichte van het eerste halfjaar 2016. De FrieslandCampina-prestatieprijs bestaat uit de garantieprijs, de prestatietoeslag, de weidegangtoeslag, de toeslag bijzondere melkstromen, de reservering ledenobligaties, de rente op ledenobligaties en de algemene reservering.

De biologische melkprijs over het eerste halfjaar 2017 bedraagt 51,44 euro exclusief btw per 100 kilo melk (eerste halfjaar 2016: 51,12 euro). De biologische garantieprijs over het eerste halfjaar 2017 bedroeg 48,44 euro exclusief btw per 100 kilo melk (eerste halfjaar 2016: 48,17 euro).

Melk met Meerwaarde

Het bestuur en de ledenraad van Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A. hebben de kaders voor de ontwikkeling van de coöperatie geformuleerd voor de komende jaren: de coöperatieve visie 2025 Melk met Meerwaarde. Coöperatie en onderneming willen meer waarde creëren voor de leden, nu en in de toekomst, door een onderscheidende en vooruitstrevende ketenaanpak die marktgericht is, inspeelt op ontwikkelingen in de samenleving en actief bijdraagt aan de realisatie van

Interimuitkering 1,17 euro per 100 kilo melk

Op 1 september 2017 wordt een interimuitkering betaald aan de leden-melkveehouders van Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A. van 1,17 euro per 100 kilo melk (exclusief btw) en is gelijk aan het eerste halfjaar 2016. Dit is 75 procent van de pro forma prestatietoeslag over het eerste halfjaar. De eindafrekening vindt plaats in april 2018, op basis van de jaarresultaten van FrieslandCampina en de door de melkveehouder in 2017 geleverde hoeveelheid melk.

Operationele kasstroom afgenomen

De kasstroom uit operationele activiteiten is afgenomen naar 29 miljoen euro (eerste halfjaar 2016: 165 miljoen euro). Dit is vooral het gevolg van het hogere werkkapitaal door de hogere garantieprijs. Hierdoor is de voorraadwaardering gestegen en zijn de uitstaande vorderingen door de prijsverhogingen toegenomen. In het eerste halfjaar 2017 bedroeg de uitgaande kasstroom voor investeringsactiviteiten 242 miljoen euro (eerste halfjaar 2016: 262 miljoen euro).

De kasstroom uit financieringsactiviteiten is uitgekomen op 122 miljoen euro (eerste halfjaar 2016: -362 miljoen euro) met name door de hogere benutting van de kredietfaciliteit. De nettokasstroom bedraagt -91 miljoen euro (eerste halfjaar 2016: -459 miljoen euro). Het saldo liquide middelen is 236 miljoen euro.

klimaat- en milieudoelen. Een zuivelcoöperatie waar de leden trots op zijn en waarvan de melk en zuivelproducten zowel regionaal als wereldwijd gewaardeerd worden. Aanleiding voor het opnieuw formuleren van de ambities van de coöperatie zijn de snelle veranderingen in de markt en in de maatschappij, en de snelle groei van de melkveehouderij in Nederland na de afschaffing van de melkquotering in 2015. Centrale thema's in de visie zijn 'Waarde voor ons', 'Zorg voor dier en natuur' en 'Van waarde in en voor de samenleving'.

Financiële positie

De nettoschuld bedroeg 1.612 miljoen euro per 30 juni 2017. Ten opzichte van 31 december 2016 betekent dit een stijging van 387 miljoen euro.

Het weerstandsvermogen is licht gestegen en bedraagt 1.314 miljoen euro. Als percentage van het balanstotaal blijft het weerstandsvermogen stabiel op 14,0 procent.

Het eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouder en overige vermogensverschaffers is 3.170 miljoen euro (ultimo 2016: 3.169 miljoen euro) door toevoeging van de winstreservering en de toename van het aantal ledenobligaties gecompenseerd door negatieve valutaverschillen en uitbetaalde rentevergoeding aan houders van ledenobligaties.

De solvabiliteit is vrijwel gelijk gebleven met 33,9 procent (ultimo 2016: 34,0 procent).

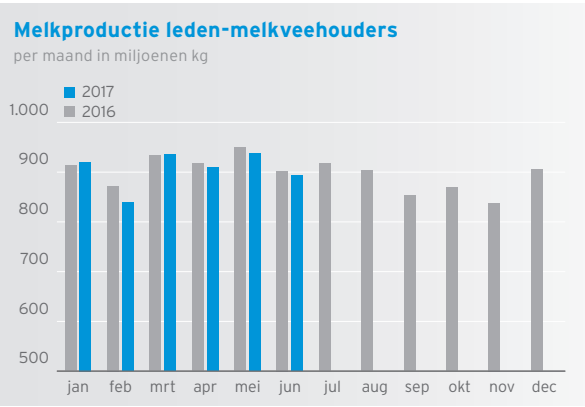
Het totaal eigen vermogen, inclusief minderheidsbelangen, was per 30 juni 2017 3.560 miljoen euro (ultimo 2016: 3.615 miljoen euro). Het totaal eigen vermogen is per saldo afgenomen door de afname in de minderheidsbelangen door de uitkering van dividend en door negatieve valutaverschillen.

Financiering

FrieslandCampina maakt gebruik van leningen van meerdere groepen financiers (leden-melkveehouders, banken, investeerders en ontwikkelingsbanken). Het hoofdbestanddeel van de bankleningen wordt gevormd door een gecommiteerde kredietfaciliteit van 1,5 miljard euro met een syndicaat van banken met een looptijd tot april 2021. Ultimo juni 2017 is 250 miljoen euro geleend onder deze faciliteit. Het hoofdbestanddeel van de uitstaande langlopende leningen bestaat uit 300 miljoen euro aan 'groene' schuldbewijzen (*Green Schuldschein*) en 633 miljoen US-dollar aan leningen van Amerikaanse institutionele beleggers. De verplichtingen in US-dollar zijn via *cross-currency swaps* omgezet in euroverplichtingen met een vast rentepercentage. In april 2017 is voor 63 miljoen US-dollar en 25 miljoen euro regulier afgelost bij institutionele beleggers. In november 2016 is een lening bij International Finance Corporation (IFC) overeengekomen van maximaal 100 miljoen US-dollar in verband met de acquisitie van Engro Foods in Pakistan. In januari 2017 is deze lening van 100 miljoen US-dollar opgenomen. Deze verplichting in US-dollar is eveneens via een *cross-currency swap* omgezet in een euroverplichting met een vast rentepercentage.

Melkaanvoer

De melkaanvoer van leden-melkveehouders is in het eerste halfjaar 2017 afgenomen met 53 miljoen kilo (1,0 procent) tot 5.435 miljoen kilo melk.

In de eerste maanden van 2017 waren er twee tijdelijke melkvolumeregelingen van kracht: de zogenoemde 10 centmaatregel en de tijdelijke FrieslandCampina standstill-maatregel. Tussen 1 oktober 2016 en 1 april 2017 heeft FrieslandCampina de leden-melkveehouders 0,10 euro per kilo minder geleverde melk vergoed. In de eerste drie maanden van 2017 is 48 miljoen kilo melk minder geleverd ten opzichte van het referentievolume en 4,8 miljoen euro aan de deelnemende leden-melkveehouders uitgekeerd.

Nieuw Campina-logo en nieuwe verpakking voor Campina-producten

In augustus is het nieuwe Campina-logo gelanceerd. Alle verpakkingen van Campina worden vernieuwd en krijgen het nieuwe logo. Het nieuwe logo en het nieuwe verpakkingdesign moeten de herkenbaarheid van de Campina-producten in het winkelschap verbeteren.

In de periode 9 januari tot 1 maart 2017 was de tijdelijke standstill-maatregel van toepassing. Deze maatregel moest bijdragen aan het in balans houden van het melkaanbod en de beschikbare verwerkingscapaciteit. FrieslandCampina had in zijn capaciteitsplanning voor 2017 rekening gehouden met de inwerkingtreding van het fosfaatrechtenstelsel per 1 januari van 2017, die is uitgesteld tot 1 januari 2018. In de periode waarin de tijdelijke standstill-maatregel van kracht was, is 53 miljoen kilo minder melk geleverd ten opzichte van het vergelijkingsvolume. Via deze tijdelijke coöperatieve regeling is 6,9 miljoen euro uitbetaald aan de leden-melkveehouders. De uitbetaling is gefinancierd uit een inhouding van 90 procent van de maandelijksse garantieprijs over de hoeveelheid geleverde melk boven het vergelijkingsvolume. Mede door de tijdelijke standstill-maatregel is de melkaanvoer in januari en februari 2017 stabiel gebleven ten opzichte van het aanbod in dezelfde periode in 2016.

Op 1 maart 2017 is in Nederland de ministeriële Regeling voor fosfaatreductieplan 2017 in werking getreden. De regeling eindigt op 31 december 2017. Als gevolg van deze regeling is de fosfaatproductie gereduceerd en de melkproductie gestabiliseerd.

Algemene marktontwikkelingen eerste helft 2017
Wereldwijd nam de vraag naar zuivelproducten in het eerste halfjaar van 2017 af. Beperkte koopkracht in veel olie-exporterende landen en voorraden zijn de belangrijkste oorzaken. De melkproductie nam wereldwijd toe met 1 procent. Echter de melkproductie in de belangrijkste exportregio's en -landen (Europese Unie, Verenigde Staten, Nieuw-Zeeland, Australië en Argentinië) nam af met 0,6 procent. De melkproductie in de Europese Unie daalde met 1,2 procent. In Nederland bleef de melkproductie vrijwel op hetzelfde niveau als in het eerste halfjaar van 2016 als gevolg van de fosfaatreductiemaatregelen.

Ondanks de relatieve stabiliteit in vraag en aanbod was de prijsontwikkeling van zuivelproducten behoorlijk volatiel, zowel op de wereldmarkt als in de EU. In het eerste kwartaal stond een aantal noteringen nog onder druk, terwijl in het tweede kwartaal de noteringen stegen. De noteringen voor boter waren het meest opvallend.

Nederlandse noteringen

in euro per ton product	1 januari 2017	1 april 2017	%	1 juli 2017	%
Kaas (Hannover)	3.300	3.080	-6,7	3.250	5,5
Vol melkpoeder	3.200	2.620	-18,1	2.970	13,4
Mager melkpoeder	2.150	1.700	-20,9	1.890	11,2
Weipoeder	830	850	2,4	880	3,5
Boter	4.360	4.380	0,5	6.100	39,3

Door de achterblijvende melkproductie, dalende voorraden en de wereldwijd toenemende vraag, steeg de boterprijs tot ongeken­de hoogte van 6,10 euro per kilo op 1 juli 2017. In het eerste kwartaal zakte de Hannover notering voor foliekaas nog terug naar 3,08 euro per kilo door achterblijvende vraag. Daarna trad herstel op naar 3,25 per kilo.

De prijzen van vol en mager melkpoeder daalden in het eerste kwartaal en mager melkpoeder bleef met 1.700 euro per ton ongeveer op het interventieniveau van 1.698 euro per ton. In het tweede kwartaal herstelden de noteringen zich enigszins. Ook vol melkpoeder maakte een zelfde beweging door. In totaal is in het eerste halfjaar 7.937 ton mager melkpoeder (tijdelijk) uit de markt genomen door interventie van de Europese Commissie. De totale interventievoorraad mager melkpoeder bedroeg eind juni 353.299 ton. Ook vol melkpoeder maakte een neerwaartse prijsbeweging door.

Versterking van de organisatie

- Op 5 januari 2017 heeft FrieslandCampina de volledige zeggenschap verworven over de activiteiten van het A-ware kaaspakhuis in Workum door de aankoop van A-ware Workum B.V. voor 6 miljoen euro. De activiteiten van het kaaspakhuis op het terrein van FrieslandCampina Cheese in Workum bestaan uit de opslag en het rijpen van kaas.
- Op 3 maart 2017 heeft FrieslandCampina zijn belang van 8,2 procent in Synlait Milk Ltd. in Nieuw-Zeeland verkocht voor 32 miljoen euro. In 2013 en 2014 waren de aandelen verworven voor 23 miljoen euro.
- Het *WCOM Reloaded*-programma is verder uitgerold in productielocaties in Rusland, Maleisië en Indonesië. Het programma is gericht op efficiëntieverbetering en kostenverlaging. Het grootste deel van de besparingen wordt gerealiseerd door de bezettingsgraad van de productielijnen te verbeteren en het materiaal- en energieverbruik te reduceren.
- Gedurende het eerste halfjaar 2017 is het *Summit*-programma (uniformeren van plannings- en informatie-systemen en processen) succesvol geïmplementeerd in een aantal locaties in Nederland, in Thailand, België en het Verenigd Koninkrijk. Het doel is zowel effectievere (logistieke) planning en besluitvorming, als het efficiënter werken door schaalvoordelen beter te benutten. In totaal werkt nu zo'n 70 procent van alle uiteindelijk betrokken medewerkers met het nieuwe platform. Momenteel wordt het programma ingevoerd bij FrieslandCampina Cheese en FrieslandCampina Vietnam.
- Het *Finance for the Future*-programma richt zich op een efficiëntere en versterkte financiële organisatie. Een onderdeel van het programma is het verplaatsen van de back office-activiteiten naar een *Financial Shared Service Centre* in de regio. Het *Financial Shared Service Centre* heeft in 2017 een vestiging in Boedapest (Hongarije) geopend voor Zuidoost-Europa. Andere centra zijn gevestigd in Wol­vega en Kuala Lumpur (Maleisië).

Veiligheid

In 2017 is het meten en sturen op het 'aantal ongevallen met verzuim' uitgebreid met het 'aantal ongevallen dat leidt tot aangepast werk' en het 'aantal ongevallen dat medische behandeling tot gevolg heeft' (samen het 'totaal aantal ongevallen'). In het eerste halfjaar 2017 is het 'aantal ongevallen met verzuim' licht gestegen ten opzichte van 2016. Het totaal aantal ongevallen is echter afgenomen met 27,3 procent naar 96 ongevallen (eerste halfjaar 2016: 132).

Het totaal aantal ongevallen per 200.000 gewerkte uren is in het eerste halfjaar van 2017 afgenomen naar 0,68 (eerste halfjaar 2016: 0,92). Daarmee blijft FrieslandCampina binnen de doelstelling die voor geheel 2017 ligt op 0,75.

- De voornaamste oorzaken van ongevallen waren gerelateerd aan:
- Vallen, struikelen, uitglijden (vallen van de trap, gladde vloeren, verstappen)
  - Contact met scherpe objecten
  - Machineveiligheid (draaiende delen, beknellingen)

Brand in de productielocatie Lagos in Nigeria

De productielocatie van FrieslandCampina WAMCO Nigeria in Lagos is begin januari getroffen door een brand. De brand heeft ernstige schade veroorzaakt in de productiehal voor geëvaporeerde melk. De productie is in het eerste kwartaal van 2017 deels hervat. Verwacht wordt dat productie in het vierde kwartaal weer op volle capaciteit is. Door FrieslandCampina in Leeuwarden is tijdelijk meer geëvaporeerde melk geproduceerd voor Nigeria. Dit kon echter niet het volledige volume vervangen.

Friso Nature & Science campagne in Vietnam

Friso lanceerde in april 2017 de vernieuwde Nature & Science-campagne. Met deze campagne deelt het merk een visie voor de integratie van natuur en wetenschap in de keten van gras tot glas.

Duurzaamheid

De activiteiten op het gebied van duurzaamheid zijn direct gekoppeld aan de *purpose statement*: *nourishing by nature* betere voeding voor de wereld, goede inkomsten voor onze boeren, nu en in de toekomst. De activiteiten sluiten goed aan bij de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties.

Betere voeding voor de wereld

FrieslandCampina hanteert sinds 2016 een geactualiseerde set van voedingskundige criteria voor zijn consumentenproducten, de *FrieslandCampina Global Nutritional Standards*. FrieslandCampina wil het aantal nutritionele producten en verwenproducten in balans houden. Op het gebied van sportvoeding is Vifit Sport geïntroduceerd. Daarnaast heeft FrieslandCampina Domo een biologische GOS-syrup geïntroduceerd, als biologisch ingrediënt voor kindervoeding. Friso heeft in april 2017 een vernieuwde Nature & Science-campagne gelanceerd.

Weidegang

In 2017 zijn 314 leden-melkveehouders voor het eerst weidegang gaan toepassen voor hun melkvee. Dat blijkt uit de aanmeldingen voor het weideseizoen 2017. In 2016 liet 78,2 procent van de leden-melkveehouders hun koeien grazen in de wei. In het eerste halfjaar 2017 is er opnieuw meer weidekaas verkocht.

Dairy Development Programme

In het kader van het *Dairy Development Programme* is in 2017 gestart met het programma *Big Push* in Pakistan. Het programma van dochteronderneming Engro Foods en de Punjab Skills Development Fund richt zich op het verbeteren van de melkwaliteit, productiviteit en levensonderhoud van 9.000 kleine melkveehouders in het zuiden van de provincie Punjab. In Nigeria is op 8 juni een melkcollectiecentrum geopend in Saki. 500 melkveehouders leveren daar dagelijks de melk af die vervolgens naar Lagos wordt vervoerd. In Thailand, Maleisië en Indonesië zijn 170 melkveehouders getraind door FrieslandCampina-ledenmelkveehouders in het *Farmer2Farmer*-programma.

Klimaatneutrale groei

Bij de productie van zuivelproducten is de energie-efficiëntie ten opzichte van het eerste halfjaar 2016 licht afgenomen naar 2,8 GJ/ton (eerste halfjaar 2016: 2,7 GJ/ton eindproduct) door de lagere bezettingsgraad van installaties als gevolg van de afnemende melkaanvoer.

De waterefficiëntie bedroeg 3,3 m³/ton eindproduct (eerste halfjaar 2016: 4,4 m³/ton eindproduct). De verbetering is vooral het gevolg van verbeteringen in de reinigingstechniek en de productie. Met water-reductieprogramma's richt FrieslandCampina zich op de productielocaties in Azië, Afrika en het Midden-Oosten. In de productielocatie in Lagos (Nigeria) is een programma gestart om de beschikbare hoeveelheid en de kwaliteit van het water te verbeteren onder andere door re-infiltratie.

FrieslandCampina gebruikt sinds 7 februari 2017 biogas in zijn productielocatie in Borculo voor het opwekken van stoom voor de productie van melkpoeder en ingrediënten voor kindervoeding. Daarvoor is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Groot Zevent Vergisting (GZV) uit Beltrum. Jaarlijks gaat FrieslandCampina circa 8 miljoen m³ biogas van GZV afnemen. Hiermee wordt een CO₂-reductie gerealiseerd van circa 8.000 ton per jaar.

Biodiversiteit

FrieslandCampina, het Wereld Natuur Fonds (WNF) en Rabobank hebben een prototype ontwikkeld waarmee de invloed van melkveebedrijven op de biodiversiteit is te meten. FrieslandCampina gaat samen met de leden-melkveehouders onderzoeken hoe de systematiek ingezet kan worden om de ontwikkeling van de biodiversiteit te kunnen meten en te verbeteren.

Risico's

In het Jaarverslag 2016 zijn de onzekerheden en risico's beschreven die mogelijk een materieel nadelig effect op het resultaat en het vermogen van FrieslandCampina kunnen hebben. Daarin is eveneens beschreven op welke wijze de onderneming deze risico's beheerst. Deze beschrijving van onzekerheden, risico's en maatregelen vormt door middel van verwijzing een onderdeel van dit halfjaarbericht.

De belangrijkste onzekerheden voor het tweede halfjaar 2017 betreffen de prijsontwikkeling van basiszuivelproducten op de wereldmarkt en de geopolitieke ontwikkelingen. Daarnaast blijven de economische ontwikkelingen in verschillende regio's, valutaschommelingen en de toenemende regelgeving en eisen van overheden risico's. Een lagere economische groei in China en Zuidoost-Azië leidde mede tot een daling van de vraag naar kindervoeding in China en tot een toename van de prijsconcurrentie van lokale producenten. De consumptie van zuivel stond verder onder druk door de economische situatie in olie-exporterende landen, zoals in Nigeria. Voor wat betreft valutakoersen zijn de resultaten van FrieslandCampina het meest afhankelijk van de Amerikaanse dollar, de Chinese yuan, de Hong Kong dollar en de Nigeriaanse naira. Posities in vreemde valuta worden door de onderneming ingedekt, echter dit is in Nigeria slechts beperkt mogelijk. De resultaten werden in het eerste halfjaar 2017 negatief beïnvloed, in het bijzonder door de naira, de Indonesische rupia en de Filipijnse peso.

Gebeurtenissen na balansdatum

Vereenvoudiging organisatie

FrieslandCampina heeft op 16 augustus het voornemen bekend gemaakt de organisatie per 1 januari 2018 te vereenvoudigen in vier nieuw te vormen wereldwijde business groups: Consumer Dairy, Specialised Nutrition, Ingredients en Basic Dairy. Hierdoor wordt per 1 januari 2018 eveneens de aansturing van de onderneming aangepast. Het aantal leden van de executive board wordt teruggebracht naar twee personen: de chief executive officer en de chief financial officer. Een executive leadership team wordt opgericht dat bestaat uit de executive board aangevuld met de presidents van de business groups, van FrieslandCampina China en een aantal corporate functies.

Verkoop FrieslandCampina Riedel B.V.

Op 6 augustus 2017 is met de Nederlandse investerings-maatschappij Standard Investment overeenstemming bereikt over de verkoop van FrieslandCampina Riedel B.V. Het is de verwachting dat de transactie in het laatste kwartaal van 2017 wordt afgerond. Riedel realiseerde in 2016 een netto-omzet van ongeveer 125 miljoen euro en heeft circa 200 medewerkers. Bekende merken zijn Appelsientje, CoolBest, DubbelFrisss, Taksi en Extran. FrieslandCampina heeft in februari 2017 bekend gemaakt op zoek te gaan naar een koper voor Riedel omdat FrieslandCampina zich wil richten op zijn zuivelportfolio.

Introductie Bola Cremoso-kaas in Spanje

In Spanje heeft FrieslandCampina Bola Cremoso geïntroduceerd, een nieuwe bolvormige kaas onder de bestaande merken Sombrero de Copa, Royal Hollandia, Castillo de Holanda en Victoria. De kaas zit in een geel jasje, is romiger en milder van smaak en bevat minder zout dan de rode bolvormige kaas waarmee de Spaanse consument bekend is.

Vooruitzichten

Het is de verwachting dat in de tweede helft van 2017 het wereldwijde aanbod van melk licht zal toenemen ten opzichte van het tweede halfjaar 2016. De vraag naar zuivelproducten zal in het tweede halfjaar van 2017 wereldwijd ook licht toenemen door de toenemende vraag naar zuivelgrondstoffen in China. Ook is het de verwachting dat prijzen voor zuivelproducten nog verder zullen stijgen, gedreven door de hogere noteringen voor boter en kaas door de aanhoudend sterke vraag naar vetgerelateerde producten. Verdere omzetgroei is dan ook verwacht. Toenemende concurrentie op prijs in met name de markt voor kindervoeding in China, kan de marge onder druk zetten.

De ontwikkelingen rondom China Huishan Dairy Holdings Company Ltd. worden nauwlettend gevolgd. De inzet blijft dat de activiteiten van de joint venture Friesland Huishan Dairy worden gecontinueerd.

FrieslandCampina spreekt geen concrete verwachting uit ten aanzien van het resultaat over het gehele jaar 2017.

Verantwoordelijkheidsverklaring

De leden van de executive board van Koninklijke FrieslandCampina N.V. verklaren hierbij, conform artikel 5:25d lid 2 onder c Wet op het Financieel Toezicht dat, voor zover hen bekend, het halfjaarverslag een getrouw beeld geeft van de activa, passiva en financiële positie per 30 juni 2017 en van het resultaat over de eerste zes maanden van 2017 van Koninklijke FrieslandCampina N.V. en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen en dat het halfjaarverslag een getrouw overzicht geeft van de belangrijkste gebeurtenissen die zich in de eerste zes maanden van 2017 hebben voorgedaan en het effect daarvan op de halfjaarrekening, alsmede van de voornaamste risico's en onzekerheden voor de overige zes maanden van 2017.

Samenstelling raad van commissarissen

Met ingang van 1 juli 2017 is Wout Dekker toegetreden tot de raad van commissarissen van Koninklijke FrieslandCampina N.V. Hij vervult de vacature die is ontstaan door het vertrek, wegens gezondheidsredenen, van Peter Elverding uit de raad van commissarissen per 12 april 2017.

Erwin Wunnekink is op 14 juni 2017 door de ledenraad herbenoemd als lid van het bestuur van Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A. en daarmee tevens herbenoemd als lid van de raad van commissarissen van Koninklijke FrieslandCampina N.V. Erwin Wunnekink is sinds december 2009 lid van het bestuur en de raad van commissarissen en sinds december 2016 vicevoorzitter van het bestuur en de raad van commissarissen.

De ledenraad van Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A. heeft in haar vergadering van 14 juni 2017 Cor Hoogeveen benoemd tot lid van het bestuur. Zijn benoeming gaat in op 19 december 2017. Hij zal dan tevens lid worden van de raad van commissarissen van Koninklijke FrieslandCampina N.V.

Landliebe-campagne in Hongarije

In Boedapest (Hongarije) liep een campagne van Landliebe om extra naamsbekendheid te genereren en de belangrijkste kernwaarden aan de consument over te brengen. Bushokjes werden aangekleed en via diverse social media kanalen werd het merk Landliebe gepromoot en een stukje 'natuur' in het hart van de hoofdstad gebracht. Reizigers konden een selfie maken bij de bushalte en maakten daarmee kans op een tray Landliebe-yoghurt.

Samenstelling executive board

Roel van Neerbos is met ingang van 1 januari 2017 benoemd tot lid van de executive board. In de executive board is hij als chief operating officer verantwoordelijk voor de business group Consumer Products Europe, Middle East & Africa.

Tine Snels beëindigt haar functie als lid van de executive board van Koninklijke FrieslandCampina N.V. per 31 augustus 2017 vanwege het aanvaarden van een directiefunctie elders.

Als gevolg van de voorgenomen wijziging in de aansturing van de onderneming, hebben Piet Hilarides en Bas van den Berg, in goed overleg met de onderneming, besloten FrieslandCampina te verlaten per 31 december 2017.

De raad van commissarissen bedankt Tine Snels, Piet Hilarides en Bas van den Berg voor hun toewijding, inzet en uitstekende bijdrage aan de ontwikkeling van FrieslandCampina.

Executive board

Roelof (R.A.) Joosten

Chief executive officer

Hein (H.M.A.) Schumacher

Chief financial officer

Bas (S.G.) van den Berg

Chief operating officer

Piet (P.J.) Hilarides

Chief operating officer

Roel (R.F.) van Neerbos

Chief operating officer

Tine (M.A.K.) Snels

Chief operating officer

Amersfoort, 25 augustus 2017

Innovatie Debic-desserts

FrieslandCampina Foodservice heeft een nieuwe lijn Debic-desserts ontwikkeld die inspeelt op de behoefte van professionele chefs aan nieuwe desserts met een beperkt aantal bereidingsstappen.

Consumer Products Europe, Middle East & Africa

De netto-omzet is in het eerste halfjaar van 2017 exact gelijk gebleven met 1.761 miljoen euro. Gecorrigeerd voor de desinvesteringen van Wiesehoff en Ecomel in 2016 is de netto-omzet met 2 procent toegenomen door hogere verkoopprijzen en ondanks negatieve valuta-effecten (71 miljoen euro). De volumes zijn afgenomen als gevolg van dalende zuivelconsumptie in West-Europa, door prijsverhogingen, de brand in de productielocatie in Nigeria en het niet verlengen van slecht renderende huismerkcontracten. Ondanks het doorvoeren van prijsverhogingen is het bedrijfsresultaat afgenomen door negatieve valuta-effecten in vooral Nigeria en vertragingseffect in het doorberekenen van de stijgende garantieprijs als gevolg van contractposities met klanten.

- Omzet en volume in Nederland en België onder druk als gevolg van afnemende consumptie en druk op marktaandelen van aantal producten
- Goede omzet- en volumegroei met foodservice-producten
- Omzet- en resultaatontwikkeling in Duitsland blijft achter door vertraging in het kunnen doorberekenen van de stijgende garantieprijs als gevolg van contractposities met klanten
- Omzet, volume en marktaandelen ontwikkelen zich positief in Zuidoost-Europa
- Noord en West-Afrika herstelt in volume en resultaat, omzet en resultaat in Nigeria onder druk door brand in productielocatie en negatieve valuta-effecten

Resultaten	2017 eerste halfjaar	2016 eerste halfjaar	Δ%	2016 jaar
in miljoenen euro's, tenzij anders aangegeven				
Netto-omzet	1.761	1.761	0,0	3.419
Netto-omzet voor valuta-effecten	1.832	1.761	4,1	
Bedrijfsresultaat ¹	▼			
Prijseffect op de omzet ¹	▲			
Volumeontwikkeling (in percentage) ¹	-6,2			
Volume-mix effect op de omzet (in percentage) ¹	-2,3			

¹ Ten opzichte van eerste halfjaar 2016.

Consumer Products Asia

De netto-omzet is in het eerste halfjaar gestegen met 13,9 procent naar 1.311 miljoen euro door de acquisitie van Engro Foods in Pakistan. De autonome omzetgroei bedraagt 0,1 procent en de autonome volumegroei 2,4 procent. Het positieve valuta-effect op de netto-omzet bedroeg 21 miljoen euro. Het bedrijfsresultaat is afgenomen door de stijging van de grondstofprijzen die slechts deels en met vertraging konden worden doorberekend in de verkoopprijzen. De concurrentie op prijs is verder toegenomen.

- Volumegroei met 28,7 procent door vooral de acquisitie van Engro Foods en door groei in Indonesië en Vietnam
- Frisian Flag realiseert in Indonesië sterke groei met gecondenseerde melk
- Omzet en volume onder druk in Hong Kong en de Filipijnen
- Verkopen in Hong Kong onder druk door afname toerisme uit China en exportbelemmeringen vanuit Hong Kong naar China. Friso is nu marktleider in Hong Kong en Macau
- Marktaandelen in de regio onder druk door toenemende concurrentie op prijs door lokale concurrenten
- Engro Foods in Pakistan heeft een moeilijk halfjaar achter de rug. De afzet nam sterk af als gevolg van lokale protestacties tegen verpakte melk en de marge stond onder druk door lokale belastingmaatregelen

Resultaten	2017 eerste halfjaar	2016 eerste halfjaar	Δ%	2016 jaar
in miljoenen euro's, tenzij anders aangegeven				
Netto-omzet	1.311	1.151	13,9	2.321
Netto-omzet exclusief acquisitie	1.152	1.151	0,1	
Netto-omzet exclusief acquisitie en voor valuta-effecten	1.131	1.151	-1,7	
Bedrijfsresultaat ¹	▼			
Prijseffect op de omzet ¹	▼			
Volumeontwikkeling (in percentage) ¹	28,7			
Volumeontwikkeling exclusief acquisitie (in percentage) ¹	2,4			
Volume-mix effect op de omzet (in percentage) ¹	-0,1			

¹ Ten opzichte van eerste halfjaar 2016.

Consumer Products China

De netto-omzet van de business group Consumer Products China is in het eerste halfjaar gestabiliseerd. De concurrentie op prijs nam toe vooruitlopend op nieuwe registratiecriteria voor kindervoeding vanaf 2018. Het volume nam af met 8,5 procent door de afnemende vraag naar Friso Gold in China. Daarentegen realiseerde Friso Prestige wel volumegroei in het hogere premium segment. Het totale Friso marktaandeel is gelijk gebleven ten opzichte van vorig jaar. Dutch Lady-kindervoeding, geproduceerd door de joint venture Friesland Huishan Dairy, is goed ontvangen in de markt. Het bedrijfsresultaat van de business group staat onder druk door de toegenomen concurrentie op prijs.

- Friso Prestige groeit in volume door verdere uitbreiding van de distributie naar meer steden en toenemende vraag naar hoger premium segment kindervoeding
- Friso Gold behoudt de nummer 1 marktpositie in digitale verkoop, maar volume staat onder druk
- Friso stage 1, stage 2 en stage 3 zijn begin augustus 2017 door China Food and Drug Administration goedgekeurd. Vanaf 1 januari 2018 mogen alleen goedgekeurde recepturen kindervoeding nog verkocht worden
- Belang van online activatie en verkopen neemt verder toe
- Black&White gecondenseerde melk groeit verder in horeca-segment
- Friesland Huishan Dairy continueert activiteiten en realiseert groei met Dutch Lady-kindervoeding. De ontwikkeling verloopt volgens plan waarbij de resultaten vooralsnog nog verlieslatend zullen zijn

Resultaten	2017 eerste halfjaar	2016 eerste halfjaar	Δ%	2016 jaar
in miljoenen euro's, tenzij anders aangegeven				
Netto-omzet	295	296	-0,3	575
Netto-omzet voor valuta-effecten	301	296	1,8	
Bedrijfsresultaat ¹	▼			
Prijseffect op de omzet ¹	~			
Volumeontwikkeling (in percentage) ¹	-8,5			
Volume-mix effect op de omzet (in percentage) ¹	1,7			

¹ Ten opzichte van eerste halfjaar 2016.

Cheese, Butter & Milkpowder

De netto-omzet van de business group Cheese, Butter & Milkpowder is in het eerste halfjaar 2017 met 23,8 procent toegenomen naar 1.516 miljoen euro. Het totale verkoopvolume kaas, boter en melkpoeder is met 6,1 procent afgenomen als gevolg van de lagere melkproductie van de leden-melkveehouders. De verkoopprijzen voor boter (voor industriële afnemers) en in mindere mate kaas zijn in 2017 fors gestegen. Het bedrijfsresultaat is sterk verbeterd als gevolg van het prijsbeleid en verdergaande kostenbeheersing.

- Kaasverkopen aan supermarkten in Europa zowel in volume als waarde gestegen
- Sterke stijging volume en resultaat Zijerveld
- Verkopen van weidekaas verder toegenomen
- Verkoopprijzen van boter op recordhoogte en verdere stijging van het verkoopvolume specialiteiten boter
- Verkoopprijzen melkpoeder onverminderd laag door onder andere de Europese interventievoorraad mager melkpoeder
- Resultaat van FrieslandCampina Export onder druk door lastige marktomstandigheden in vooral Afrika, de hogere garantieprijs en negatieve valuta-effecten

Resultaten	2017 eerste halfjaar	2016 eerste halfjaar	Δ%	2016 jaar
in miljoenen euro's, tenzij anders aangegeven				
Netto-omzet	1.516	1.225	23,8	2.565
Bedrijfsresultaat ¹	▲			
Prijseffect op de omzet ¹	▲			
Volumeontwikkeling (in percentage) ¹	-6,1			
Volume-mix effect op de omzet (in percentage) ¹	-1,3			

¹ Ten opzichte van eerste halfjaar 2016.

Ingredients

De netto-omzet van de business group Ingredients is in het eerste halfjaar 2017 met 5,3 procent toegenomen naar 893 miljoen euro. De toename is het gevolg van prijsstijgingen. Het volume is licht afgenomen. Het bedrijfsresultaat is in het eerste halfjaar gelijk gebleven. Exclusief de eenmalige bate in 2016, door de verkoop van een bedrijfsonderdeel, steeg het bedrijfsresultaat door verbetering van de marge.

- FrieslandCampina DMV succesvol met verkopen van caseïnat en eiwitrijke specialiteiten voor sportvoeding
- Resultaat FrieslandCampina Domo onder druk door minder afname van ingrediënten voor kindervoeding door derden als gevolg van nieuwe Chinese richtlijnen en wetgeving
- Verdere groei DFE Pharma door groei marktaandeel bij grote klanten
- Omzet producten met toegevoegde waarde verder toegenomen
- Marge verbeterd door kostenbeheersing en efficiëntieverbetering

Resultaten	2017 eerste halfjaar	2016 eerste halfjaar	Δ%	2016 jaar
in miljoenen euro's, tenzij anders aangegeven				
Netto-omzet	893	848	5,3	1.667
Bedrijfsresultaat ¹	~			
Prijseffect op de omzet ¹	▲			
Volumeontwikkeling (in percentage) ¹	-1,5			
Volume-mix effect op de omzet (in percentage) ¹	-1,9			

¹ Ten opzichte van eerste halfjaar 2016.

Introductie biologische Vivinal GOS-syrup
 FrieslandCampina Domo heeft een biologische GOS-syrup geïntroduceerd. Het speelt daarmee in op de toenemende vraag naar biologische ingrediënten voor kindervoeding. Dit biologische zuivelingsrediënt is rijk aan niet-verteerbare galacto-oligosachariden (GOS) en wordt geproduceerd uit biologisch gecertificeerde lactose door middel van een gepatenteerde enzymtechnologie. Het product stimuleert in de darmen de groei van nuttige bacteriën, remt de groei van schadelijke bacteriën en helpt om het spijsverteringsstelsel gezond te houden.

Verkorte geconsolideerde winst-en-verliesrekening

In miljoenen euro's	eerste halfjaar 2017	eerste halfjaar 2016 ¹
Netto-omzet	6.072	5.486
Kostprijs omzet	-5.057	-4.548
Brutomarge	1.015	938
Reclame- en promotiekosten	-272	-266
Verkoop- en algemene beheerskosten	-444	-403
Overige bedrijfslasten en -opbrengsten	-24	-14
Bedrijfsresultaat	275	255
Financieringsbaten en -lasten	-30	-25
Resultaat uit joint ventures en geassocieerde deelnemingen, na aftrek van belastingen	8	9
Winst voor belastingen	253	239
Belastingen	-91	-79
Winst voor de periode	162	160
Winst toe te rekenen aan:		
• houders van ledenobligaties	21	21
• verstrekker van lening coöperatie	4	5
• aandeelhouder	103	91
• aandeelhouder en overige vermogensverschaffers	128	117
• minderheidsbelangen	34	43
Winst voor de periode	162	160

¹ De presentatie van de vergelijkende cijfers van 2016 is aangepast. Zie pagina 24 van de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van het geconsolideerde halfjaarbericht voor een toelichting op de aanpassing van de vergelijkende cijfers.

Verkort geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

In miljoenen euro's	eerste halfjaar 2017	eerste halfjaar 2016
Winst voor de periode	162	160
Posten die in de toekomst worden of mogelijk worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening:		
Effectieve deel mutatie kasstroomafdekkingen, na aftrek van belastingen	10	3
Valuta-omrekenverschillen, na aftrek van belastingen	-116	-26
Waardemutatie financiële instrumenten beschikbaar voor verkoop, na aftrek van belastingen	-19	3
Gerealiseerde herwaardering financiële instrumenten beschikbaar voor verkoop, na aftrek van belastingen	-8	
Aandeel overig totaalresultaat van joint ventures en geassocieerde deelnemingen verwerkt volgens de 'equity'-methode, na aftrek van belastingen	-1	
	-134	-20
Posten die in de toekomst niet worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening:		
Herwaardering van verplichtingen (activa) uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen, na aftrek van belastingen	11	-58
	11	-58
Overig totaalresultaat, na aftrek van belastingen	-123	-78
Totaalresultaat voor de periode	39	82
Totaalresultaat toe te rekenen aan:		
• aandeelhouder en overige vermogensverschaffers	24	45
• minderheidsbelangen	15	37

Verkorte geconsolideerde balans

In miljoenen euro's	30 juni 2017	31 december 2016 ¹
Activa		
Grond, gebouwen en installaties	3.196	3.228
Immateriële activa	1.819	1.924
Biologische activa	8	8
Latente belastingvorderingen	333	344
Personeelsbeloningen	5	6
Overige vaste activa	175	291
Vaste activa	5.536	5.801
Vorraden	1.609	1.527
Vorderingen	1.717	1.471
Liquide middelen	427	514
Activa aangehouden voor verkoop	74	5
Vlottende activa	3.827	3.517
Totaal activa	9.363	9.318
Eigen vermogen		
Aandelenkapitaal	370	370
Algemene reserve en overige reserves	944	939
Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouder	1.314	1.309
Ledenobligaties	1.565	1.564
Lening coöperatie	291	296
Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouder en overige vermogensverschaffers	3.170	3.169
Minderheidsbelangen	390	446
Totaal eigen vermogen	3.560	3.615
Verplichtingen		
Personeelsbeloningen	494	539
Latente belastingverplichtingen	200	221
Rentedragende verplichtingen	1.292	1.152
Overige langlopende verplichtingen	102	112
Langlopende verplichtingen	2.088	2.024
Rentedragende verplichtingen	624	558
Overige kortlopende verplichtingen	3.070	3.121
Passiva aangehouden voor verkoop	21	
Kortlopende verplichtingen	3.715	3.679
Totaal verplichtingen	5.803	5.703
Totaal passiva	9.363	9.318

¹ De presentatie van de vergelijkende cijfers van 2016 is aangepast naar aanleiding van de definitieve 'purchase price allocation' met betrekking tot Engro Foods Ltd. Zie pagina 25 van de toelichting van het halfjaarbericht voor een uitleg van de aanpassing van de 'purchase price allocation'.

Verkort geconsolideerd kasstroomoverzicht

In miljoenen euro's	eerste halfjaar 2017	eerste halfjaar 2016
Winst voor belastingen	253	239
Afschrijvingen op gebouwen en installaties en amortisatie immateriële activa	184	149
Mutatie voorraden, vorderingen en verplichtingen	-350	-177
Overige operationele activiteiten	-58	-46
Nettokasstroom uit operationele activiteiten	29	165
Investeringen in grond, gebouwen, installaties en immateriële activa	-250	-288
Desinvesteringen van grond, gebouwen, installaties, immateriële activa en activa aangehouden voor verkoop	3	3
Desinvesteringen van bedrijfsonderdelen, na aftrek van liquide middelen		28
Ontvangen aflossingen en verstrekte leningen	-19	-4
Acquisities, na aftrek van verworven liquide middelen	-7	-1
Desinvesteringen van effecten	31	
Nettokasstroom uit investeringsactiviteiten	-242	-262
Uitbetaald dividend aan minderheidsbelangen	-71	-50
Uitbetaalde rentevergoeding aan houders van ledenobligaties	-33	-36
Opgenomen rentedragende verplichtingen	929	477
Afgelost op rentedragende verplichtingen	-699	-752
Afwikkeling derivaten en overige	-4	-1
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten	122	-362
Nettokasstroom	-91	-459
Liquide middelen begin boekjaar ¹	354	718
Nettokasstroom	-91	-459
Koersverschil liquide middelen	-27	-23
Liquide middelen einde halfjaar ¹	236	236

¹ Liquide middelen bevat tevens rekening-courant banken die direct opeisbaar zijn en een integraal onderdeel vormen van het kasbeheer van FrieslandCampina.

Verkort geconsolideerd overzicht vermogensmutaties

In miljoenen euro's	eerste halfjaar 2017			eerste halfjaar 2016		
	Eigen vermogen ¹	Minderheidsbelangen	Totaal	Eigen vermogen ¹	Minderheidsbelangen	Totaal
Begin boekjaar	3.169	446	3.615	2.832	261	3.093
Totaalresultaat voor de periode	24	15	39	45	37	82
Transacties met aandeelhouder en overige vermogensverschaffers direct verwerkt in het eigen vermogen:						
• uitbetaald dividend aan minderheidsbelangen		-71	-71		-50	-50
• uitbetaalde rentevergoeding aan verstrekker van lening coöperatie	-8		-8	-9		-9
• uitbetaalde rentevergoeding aan houders van ledenobligaties	-39		-39	-39		-39
• pro forma uitgifte ledenobligaties-vast	24		24	49		49
Totaal transacties met aandeelhouder en overige vermogensverschaffers	-23	-71	-94	1	-50	-49
Einde halfjaar	3.170	390	3.560	2.878	248	3.126

¹ Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouder en overige vermogensverschaffers.

Toelichting op de verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers

In miljoenen euro's, tenzij anders aangegeven

Algemeen

Koninklijke FrieslandCampina N.V. is statutair gevestigd in Amersfoort, Nederland. Het adres is: Stationsplein 4, 3818 LE Amersfoort. De vennootschap is geregistreerd bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 11057544. In de geconsolideerde halfjaarcijfers voor de eerste zes maanden geëindigd op 30 juni 2017 zijn opgenomen Koninklijke FrieslandCampina N.V. en haar dochterondernemingen (tezamen FrieslandCampina genoemd).

Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A. houdt alle aandelen in Koninklijke FrieslandCampina N.V.

Op de geconsolideerde halfjaarcijfers is geen accountantscontrole toegepast.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Overeenstemmingsverklaring

Dit halfjaarbericht is opgesteld in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse financiële verslaggeving'. Dit halfjaarbericht moet in samenhang worden gelezen met de jaarrekening 2016 welke is opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), voor zover van toepassing.

Voor deze geconsolideerde halfjaarcijfers zijn dezelfde grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en berekeningsmethoden gehanteerd als toegepast bij de jaarrekening over 2016. Verschillende IFRS-wijzigingen zijn voor het eerst van toepassing in 2017. Deze wijzigingen hebben echter geen effect op de geconsolideerde jaarrekening van FrieslandCampina.

Gedurende de beoordeling van het effect van IFRS 15 'Opbrengsten uit contracten met klanten' op haar geconsolideerde jaarrekening heeft FrieslandCampina de omzetverantwoording van bepaalde contracten nader onderzocht. Dit heeft geleid tot een verlaging van EUR 36 miljoen van de netto-omzet en kostprijs omzet voor verkopen met een terugkoopelement in de vergelijkende cijfers 2016. Deze aanpassing heeft geen effect op de brutomarge, het eigen vermogen of het balanstotaal.

Beoordelingen, schattingen en aannames

De opstelling van de geconsolideerde halfjaarcijfers vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en gerapporteerde waarden van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Voor een overzicht van de belangrijkste veronderstellingen en inschattingen wordt verwezen naar de jaarrekening 2016. In de eerste helft van 2017 hebben zich in dit kader geen belangrijke wijzigingen voorgedaan, anders dan in dit halfjaarbericht toegelicht.

In het halfjaarbericht wordt de prestatietoeslag pro forma verwerkt, inclusief de pro forma uitgifte van ledenobligaties-vast.

Consolidatiekring

Op 5 januari 2017 heeft FrieslandCampina een 100%-belang verworven in A-ware Workum B.V. Derhalve wordt deze entiteit volledig geconsolideerd. Voor de overige consolidatiegrondslagen wordt verwezen naar de jaarrekening 2016.

Financieel risicobeheer

De belangrijkste doelstellingen en procedures van het financieel risicobeheer binnen FrieslandCampina zijn consistent met de doelstellingen en procedures zoals gepresenteerd in de geconsolideerde jaarrekening 2016.

Seizoensinvloeden

Er is geen sprake van een significant seizoenspatroon in de vergelijking van een eerste halfjaar met een tweede halfjaar.

Acquisities

Acquisities 2017

Overname A-ware Workum B.V.

Op 5 januari 2017 heeft FrieslandCampina de volledige zeggenschap verworven over de activiteiten van het A-ware kaaspakhuis in Workum middels de aankoop van een 100%-belang in A-ware Workum B.V. voor een bedrag van EUR 6 miljoen. De activiteiten van het kaaspakhuis bestaan uit de opslag en rijpen van kaas. De reële waarde van verkregen activa en verplichtingen is vastgesteld op respectievelijk EUR 7 miljoen en EUR 1 miljoen. FrieslandCampina had het kaaspakhuis tot het moment van overname als financiële lease verantwoord. Deze overname is niet materieel voor FrieslandCampina in het kader van de toelichtingsvereisten van IFRS 3 Bedrijfscombinaties.

Acquisities 2016

Engro Foods

De 'purchase price allocation' met betrekking tot de overname van een belang van 51% in Engro Foods Ltd. ('Engro Foods') is per eind juni 2017 afgerond. De definitieve 'purchase price allocation' heeft geleid tot een wijziging in de reële waarde van de verworven immateriële activa en de verantwoorde goodwill. De reële waarde van de klantrelaties en merken is met EUR 87 miljoen verlaagd, met name als gevolg van de definitieve vaststelling van het verloop van klantrelaties. Als gevolg van deze aanpassing zijn de latente belastingverplichting, het minderheidsbelang en de verantwoorde goodwill gewijzigd. Daarnaast heeft de finale overeengekomen overnamevergoeding tot een kleine aanpassing in de goodwill geleid. De vergelijkende cijfers zijn hiervoor aangepast.

De reële waarde van de verworven activa en aangegane verplichtingen die op de acquisitiedatum zijn erkend, bedraagt:

	Voorlopige 'purchase price allocation'	Aanpassing	Finale 'purchase price allocation'
Grond, gebouwen en installaties	156		156
Immateriële activa	378	-87	291
Biologische activa	8		8
Voorraden	46		46
Handelsvorderingen en overige activa	43		43
Liquide middelen	14		14
Latente belastingverplichtingen	-140	26	-114
Overige verplichtingen	-59	3	-56
Saldo identificeerbare activa en verplichtingen	446	-58	388

Uit hoofde van de acquisitie is de goodwill als volgt opgenomen:

	Voorlopige 'purchase price allocation'	Aanpassing	Finale 'purchase price allocation'
Betaalde vergoeding	436	1	437
Voorwaardelijke verplichting		1	1
Minderheidsbelang, op basis van proportionele aandeel in reële waarde van netto identificeerbare activa	219	-29	190
Reële waarde van identificeerbare activa en verplichtingen	-446	58	-388
Goodwill	209	31	240

Bedrijfskosten

In de kostprijs omzet is de vergoeding voor melk aan leden-melkveehouders opgenomen van EUR 2.109 miljoen (eerste halfjaar 2016: EUR 1.699 miljoen).

Overige bedrijfslasten en -opbrengsten

Effecten

Op 24 maart 2017 heeft de Hong Kong Stock Exchange de handel in aandelen opgeschort van China Huishan Dairy Holdings Company Ltd. na een daling van 85% van de aandelenkoers. Deze afname van de waarde van China Huishan Dairy Holdings Company Ltd. volgde op negatieve berichtgeving over de onderneming. FrieslandCampina houdt een belang van 1,1% in China Huishan Dairy Holdings Company Ltd. dat voor EUR 53 miljoen gewaardeerd was op 31 december 2016. Op basis van de laatst bekende beurskoers van 24 maart 2017 is de waarde van dit belang afgenomen tot EUR 7 miljoen. De oorspronkelijke investering in aandelen van China Huishan Dairy Holdings Company Ltd. bedroeg in 2015 EUR 27 miljoen. De waardedaling van EUR 53 miljoen naar de originele aankoopprijs van EUR 27 miljoen is opgenomen in het totaalresultaat. Het verschil van EUR 20 miljoen tussen de reële waarde per 30 juni 2017 en de originele aankoopprijs is als last verantwoord in de overige bedrijfslasten.

In maart 2017 is het 8,2%-belang in Synlait Milk Ltd. verkocht. De gerealiseerde boekwinst van EUR 9 miljoen is in de overige bedrijfsopbrengsten verantwoord waarvan EUR 8 miljoen is overgeboekt vanuit de herwaarderingsreserve binnen het eigen vermogen.

Financieringsbaten en -lasten

In de financieringsbaten en -lasten is in het eerste halfjaar van 2017 een negatief koersresultaat van EUR 4 miljoen op vorderingen en schulden in vreemde valuta opgenomen. In de eerste helft van 2016 betrof dit een negatief koersresultaat van EUR 7 miljoen.

Belastingen

De belastinglast bedroeg 91 miljoen euro (eerste halfjaar 2016: 79 miljoen euro). De toename is onder andere het gevolg van de hogere winst. De hogere belastingdruk in de eerste helft van 2017 van 35,8% ten opzichte van de eerste helft van 2016 van 33,0% is onder meer het gevolg van aanpassing op inschattingen voorgaande jaren.

Grond, gebouwen en installaties

Het verloop van de balanspost grond, gebouwen en installaties gedurende het eerste halfjaar 2017 is als volgt te specificeren:

Boekwaarde begin boekjaar	3.228
Verworven middels acquisitie	1
Investeringsen	200
Desinvesteringen	-2
Valuta-omrekenverschillen	-53
Herclassificaties	-7
Overboeking naar activa aangehouden voor verkoop	-21
Afschrijvingen	-149
Bijzondere waardeverminderingen	-2
Terugname bijzondere waardeverminderingen	1
Boekwaarde per 30 juni 2017	3.196

De investeringen van EUR 200 miljoen hebben voornamelijk betrekking op de uitbreiding van de productiecapaciteit en vervangingsinvesteringen in Nederland (eerste halfjaar 2016: EUR 187 miljoen).

Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa gedurende het eerste halfjaar van 2017 is als volgt te specificeren:

Boekwaarde begin boekjaar	1.924
Investeringsen	26
Overboeking naar activa aangehouden voor verkoop	-34
Valuta-omrekenverschillen	-69
Herclassificaties	7
Amortisatie	-35
Boekwaarde per 30 juni 2017	1.819

FrieslandCampina is in 2010 een wereldwijd ICT-standaardisatie programma gestart. Gedurende de eerste helft van 2017 is hiervoor een bedrag van EUR 18 miljoen geactiveerd en is EUR 13 miljoen geamortiseerd. In 2012 is het systeem door de eerste werkmaatschappijen in gebruik genomen en daarna is deze implementatie verder uitgerold naar andere werkmaatschappijen. De uitrol naar overige werkmaatschappijen zal een aantal jaren in beslag nemen en het is voorzien dat dit programma in 2019 wordt afgerond.

Goodwill impairment test

FrieslandCampina voert de goodwill impairment test jaarlijks in het tweede kwartaal uit en op een ander moment indien er sprake is van een aanwijzing voor een bijzondere waardevermindering ten aanzien van goodwill. Goodwill wordt gevolgd en getest op het niveau van de business group. Bij de goodwill impairment test wordt de realiseerbare waarde, zijnde de bedrijfswaarde, per business group berekend.

De goodwill is als volgt aan de kasstroomgenererende eenheden gealloceerd:

	30 juni 2017	31 december 2016
Consumer Products EMEA	530	564
Consumer Products Asia	316	319
Consumer Products China	110	109
Cheese, Butter & Milkpowder	33	33
Ingredients	162	162
	1.151	1.187

De belangrijkste aannames die zijn toegepast voor de berekening van de bedrijfswaarde per business group zijn opgenomen in onderstaande tabel.

	% Groeivoet eindwaarde		% Gemiddelde groeivoet brutomarge		% Discontovoet voor belastingen	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Consumer Products EMEA	3,5	2,5	7	4	10	10
Consumer Products Asia	3,5	3,0	5	3	10	8
Consumer Products China	3,0	3,0	8	16	9	8
Cheese, Butter & Milkpowder	1,5	1,0	2	11	7	8
Ingredients	2,5	1,0	11	10	8	7

De gemiddelde groeivoet van de brutomarge per business group in de meerjarenplannen tot en met 2021 is gebaseerd op ervaringen uit het verleden, specifieke verwachtingen voor de nabije toekomst en marktconforme groeipercentages. De toenamen zijn met name gerelateerd aan de verwachte omzetgroei en efficiencyverbeteringen. De discontovoet voor iedere business group is gebaseerd op in de markt waarneembare gegevens en is bepaald voor belasting.

De bedrijfswaarden van de business groups zijn bepaald op basis van het budget 2017 en de meerjarenplannen tot en met 2021. Tevens wordt rekening gehouden met de compensatie voor de rol die de business group Cheese, Butter & Milkpowder vervult bij het verwerken van ledenmelk en vet in het bijzonder. Deze compensatie door de andere business groups dient ter dekking van het verlies op de verwerking van ledenmelk in basiszuivelproducten, dat de business group Cheese, Butter & Milkpowder realiseert, doordat alle melk aangeleverd door de leden-melkveehouders afgenomen dient te worden. Voor de periode na 2021 is een groeipercentage gehanteerd dat gelijk is aan de verwachte langetermijninflatiepercentages, zoals in de markt gebruikelijk is, welke is gemaximeerd tot de inflatieverwachting met betrekking tot staatsobligaties.

De uitkomst van de goodwill impairment test van alle business groups laat zien dat de bedrijfswaarden de boekwaarden van de business groups overstijgen. Een redelijkerwijs mogelijke aanpassing van de aannames leidt in deze gevallen niet tot bedrijfswaarden lager dan de boekwaarden van de business groups.

Voorraden

Van de voorraad gereed product en handelsgoederen is EUR 99 miljoen gewaardeerd tegen lagere marktwaarde (ultimo 2016: EUR 116 miljoen). De totale afwaardering naar marktwaarde die toeziet op de voorraad gereed product en handelsgoederen zoals opgenomen op de balans per 30 juni 2017 bedraagt EUR 22 miljoen (ultimo 2016: EUR 21 miljoen).

Activa en passiva aangehouden voor verkoop

De activa en passiva aangehouden voor verkoop hebben voornamelijk betrekking op de vruchtensappen- en vruchtendrankenactiviteiten in Nederland en België.

Rentedragende verplichtingen

In 2016 is FrieslandCampina een lening van maximaal EUR 150 miljoen bij de Europese Investeringsbank (EIB) overeengekomen. Deze lening zal gebruikt worden voor onderzoek naar en ontwikkeling van nieuwe producten. De looptijd van deze lening is 7 of 10 jaar en de looptijd gaat in op het moment dat FrieslandCampina gebruik maakt van deze leningruimte. Op dat moment zal ook het rentetarief worden bepaald en zullen de geactiveerde afsluitkosten geamortiseerd worden over de looptijd. Per 31 december 2016 was door FrieslandCampina een bedrag van EUR 30 miljoen getrokken op deze lening. Gedurende het eerste halfjaar 2017 is additioneel EUR 70 miljoen getrokken.

In 2016 is FrieslandCampina een lening bij IFC overeengekomen van maximaal USD 100 miljoen, als onderdeel van de acquisitie van een 51%-belang in Engro Foods. In januari 2017 is deze lening opgenomen voor een bedrag van USD 100 miljoen. Door middel van cross currency swaps zijn de USD-aflossings- en rentebetalingsverplichtingen van deze verplichtingen omgezet in EUR-verplichtingen met een vast rentepercentage.

FrieslandCampina heeft in april 2017 USD 63 miljoen en EUR 25 miljoen afgelost bij institutionele beleggers in de Verenigde Staten van Amerika van in het jaar 2010 onderhands geplaatste leningen. De aan deze lening gerelateerde cross currency swaps zijn eveneens in april 2017 afgewikkeld.

Financiële instrumenten

Accountingclassificaties en reële waarden

De boekwaarde van financiële activa en passiva zoals opgenomen in de geconsolideerde balans, evenals de financiële instrumenten die tegen reële waarde gewaardeerd zijn, of waarvan de boekwaarde afwijkt van de reële waarde, wordt in onderstaande tabel weergegeven per waarderingsmethode. Hierbij is de reële waarde het bedrag dat zou zijn ontvangen of betaald als de vorderingen en/of verplichtingen waren afgewikkeld op balansdatum, zonder verdere verplichtingen. De verschillende niveaus van inputdata voor het bepalen van de reële waarde zijn als volgt gedefinieerd:

Niveau 1:	genoteerde marktnoteringen (niet gecorrigeerd) in actieve markten voor identieke activa of verplichtingen;
Niveau 2:	input anders dan genoteerde marktnoteringen die onder niveau 1 vallen, die waarneembaar is voor het actief of de verplichting, hetzij rechtstreeks (in de vorm van prijzen) hetzij indirect (afgeleid van prijzen);
Niveau 3:	input voor het actief of de verplichting die niet is gebaseerd op waarneembare marktgegevens (niet-waarneembare input) waarbij die input een significante impact op de uitkomst heeft.

2017										
	Gewaardeerd tegen reële waarde	Reële waarde afdekkingsinstrumenten	Beschikbaar voor verkoop	Leningen en vorderingen	Overige financiële verplichtingen	Totaal boekwaarde	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal reële waarde
Financiële activa niet gewaardeerd tegen reële waarde										
Verstrekte leningen – vaste rente				46		46		47		47
Verstrekte leningen – variabele rente				10		10				
Langlopende vorderingen				3		3				
Handelsdebiteuren en overige vorderingen				1.717		1.717				
Liquide middelen				427		427				
				2.203		2.203				
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde										
Afdekkingsderivaten		32				32		32		32
Effecten			8			8			8	8
		32	8			40				
Financiële verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde										
Langlopende rentedragende verplichtingen – vaste rente					892	892		898		898
Langlopende rentedragende verplichtingen – variabele rente					400	400		403		403
Kortlopende deel van de langlopende rentedragende verplichtingen – vaste rente					60	60		61		61
Kortlopende deel van de langlopende rentedragende verplichtingen – variabele rente					7	7				
Kortlopende leningen					366	366				
Rekening-courant banken					191	191				
Handelscrediteuren en overige verplichtingen					3.070	3.070				
					4.986	4.986				
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde										
Afdekkingsderivaten		13				13		13		13
Put-optieverplichtingen	84					84			84	84
Voorwaardelijke verplichtingen	8					8			8	8
	92	13				105				

Voor de berekening van de reële waarde van de rentedragende verplichtingen met een vast rentepercentage is een gemiddeld gewogen rentepercentage van 2,7% (ultimo 2016: 2,9%) gebruikt. De reële waarde van de verstrekte lening met een vast rentepercentage is bepaald middels een gemiddeld gewogen rentepercentage van 2,8% (ultimo 2016: 2,7%).

Effecten

FrieslandCampina houdt een belang van 1,1% in China Huishan Dairy Holdings Company Ltd. Dit belang is geclassificeerd als overig financieel actief, opgenomen onder de overige vaste activa. Naar aanleiding van de opschorting van de handel in aandelen op 24 maart 2017 door de Hong Kong Stock Exchange, wordt voor de waardering niveau 3 als waarderingsmethode gehanteerd. De grondslag voor de waardering is de laatst bekende beurskoers.

FrieslandCampina houdt enkele belangen in niet-beursgenoteerde ondernemingen, welke zijn geclassificeerd onder de overige financiële activa. De reële waarden van deze belangen zijn afgeleid van de eigenvermogenswaarde van de derde partijen. Deze waarderingmethode is geclassificeerd als niveau 3.

In 2017 heeft FrieslandCampina haar belang van 8,2% in Synlait Milk Ltd. verkocht.

Afdekkingsderivaten

De afdekkingsderivaten zijn aangemerkt als niveau 2 waarderingmethode. De reële waarde van de valutatermijncontracten wordt berekend door vergelijking met de actuele termijakoersen van contracten voor gelijke resterende looptijden. De reële waarde van interest rate swaps wordt bepaald aan de hand van de contante waarde op basis van actuele marktgegevens. De reële waarde van de commodity swaps is bepaald aan de hand van de opgave van de ‘mark-to-market’-waarderingen van de desbetreffende tegenpartijen.

Put-optieverplichtingen

FrieslandCampina heeft een put-optie verstrekt aan IFC en FMO met betrekking tot de gehouden aandelen in de Nederlandse juridische entiteit die 51% van de aandelen in Engro Foods houdt. De reële waarde van de put-optie is vastgesteld op de contante waarde van de verwachte uitoefenprijs, op het moment dat voor het eerst de verstrekte put-optie uitgeoefend kan worden. De uitoefenprijs is vooral afhankelijk van de winst voor rente, belastingen en afschrijvingen van Engro Foods. De aandelen zijn onderverdeeld in type A en type B aandelen, waarbij voor type A aandelen een boven- en ondergrens van het rendement op deze aandelen is overeengekomen. De put-optie op type A aandelen is voor het eerst uitoefenbaar begin 2022, de put-optie op type B aandelen voor het eerst begin 2024. De waarderingmethode van deze verplichting is aangemerkt als niveau 3.

Tevens heeft FrieslandCampina een put-optie verstrekt aan de mede-eigenaar van een andere dochteronderneming. De reële waarde is vastgesteld op de contante waarde van de verwachte uitoefenprijs, indien gebruik gemaakt wordt van de verstrekte put-optie. De waarderingmethode van deze verplichting is aangemerkt als niveau 3.

Voorwaardelijke verplichtingen

De voorwaardelijke verplichting is aangegaan als gevolg van de overname van de distributiegerelateerde activiteiten van Anika Group. Deze voorwaardelijke verplichting wordt gewaardeerd op basis van de contante waarde van de verwachte betaling, die mede afhankelijk is van koersontwikkelingen van de Russische roebel en externe marktontwikkelingen. In het eerste halfjaar 2017 is EUR 8 miljoen van deze voorwaardelijke verplichting betaald. Deze waarderingmethode is geclassificeerd als niveau 3.

Mutaties en transfers

Gedurende de eerste helft van 2017 hebben de volgende mutaties plaatsgevonden voor de financiële instrumenten welke zijn aangemerkt als niveau 3:

	2017		
	Voorwaardelijke verplichtingen	Put-optie- verplichtingen	Effecten
Boekwaarde begin boekjaar	16	81	1
Transfer uit niveau 1			7
Aflossingen	-8		
Financieringslast		2	
Reële-waardeaanpassing		1	
Boekwaarde per 30 juni 2017	8	84	8

In de eerste helft van 2017 heeft een transfer plaatsgevonden van niveau 1 naar niveau 3 voor de effecten gehouden in China Huishan Dairy Holdings Company Ltd., zoals hierboven toegelicht. Er hebben geen andere transfers plaatsgevonden van of naar niveau 1, 2 of 3.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De niet in de balans opgenomen verplichtingen wijken niet materieel af van de niet in de balans opgenomen verplichtingen welke zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening 2016.

Transacties met verbonden partijen

Er heeft geen wijziging plaatsgevonden in de aard van de informatie over verbonden partijen. De omvang wijkt niet materieel af ten opzichte van de toelichting in de geconsolideerde jaarrekening 2016.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 6 augustus 2017 heeft FrieslandCampina de vruchtensappen- en vruchtendrankenactiviteiten in Nederland en België verkocht. In het tweede halfjaar wordt deze transactie gefinaliseerd. De netto-omzet met betrekking tot deze activiteiten bedroeg in 2016 circa EUR 125 miljoen. Er werken circa 200 fte’s.

Amersfoort, 25 augustus 2017

Elke dag voorziet Royal FrieslandCampina miljoenen consumenten verspreid over de wereld van zuivelproducten met waardevolle voedingsstoffen uit melk. Met een jaaromzet van 11,0 miljard euro behoort FrieslandCampina tot de grootste zuivelondernemingen in de wereld.

FrieslandCampina produceert en verkoopt consumentenproducten als zuivelranken, kindervoeding, kaas en desserts in een groot aantal Europese landen, in Azië en in Afrika via eigen dochterondernemingen. Daarnaast worden vanuit Nederland wereldwijd zuivelproducten geëxporteerd. Ook worden producten geleverd aan professionele afnemers, waaronder room- en boterproducten aan bakkerijen en horecabedrijven in West-Europa. FrieslandCampina verkoopt wereldwijd ingrediënten en halffabricaten voor producenten van kindervoeding, de voedingsmiddelenindustrie en de farmaceutische sector.

FrieslandCampina heeft vestigingen in 33 landen met bijna 22.000 medewerkers. De producten van FrieslandCampina vinden hun weg naar meer dan 100 landen. Het centrale kantoor van de onderneming is gevestigd in Amersfoort.

De activiteiten van FrieslandCampina zijn onderverdeeld in vijf marktgeoriënteerde business groups: Consumer Products Europe, Middle East & Africa; Consumer Products Asia; Consumer Products China; Cheese, Butter & Milkpowder en Ingredients.

De vennootschap is volledig in handen van Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A., met 18.900 leden-melkveehouders in Nederland, Duitsland en België een van de grootste zuivelcoöperaties in de wereld.

Koninklijke FrieslandCampina N.V.

Stationsplein 4
3818 LE Amersfoort
T +31 33 713 3333
www.frieslandcampina.com

